

Cuprins

Partea întâi

<i>Londra,</i> <i>24 iulie 1930.....</i>	<i>7</i>
---	----------

Partea a doua

<i>Londra,</i> <i>15 mai 1931.....</i>	<i>63</i>
---	-----------

Partea a treia

<i>Londra,</i> <i>12 aprilie 1937.....</i>	<i>149</i>
---	------------

Partea a patra

<i>Hotelul Cathay, Shanghai,</i> <i>20 septembrie 1937.....</i>	<i>179</i>
--	------------

Partea a cincea

<i>Hotelul Cathay, Shanghai,</i> <i>29 septembrie 1937.....</i>	<i>205</i>
--	------------

Partea a șasea

<i>Hotelul Cathay, Shanghai,</i> <i>20 octombrie 1937.....</i>	<i>233</i>
---	------------

Partea a șaptea

<i>Londra,</i> <i>14 noiembrie 1958.....</i>	<i>341</i>
---	------------

KAZUO
ISHIGURO
Pe cînd eram
orfani

Traducere din limba engleză
de Magda Teodorescu

POLIROM
2017

S-au implinit deja trei ani de cind am auzit prima oară de Jennifer. Fusesem invitat la un supeu de vechiul meu prieten din școală, Osbourne, pe care nu-l mai văzusem de ceva timp. Pe vremea aceea încă locuia în Gloucester Road și acolo am întîlnit-o pentru prima oară pe tinăra care i-a devenit între timp soție. Printre alți musafiri din seara aceea se număra și lady Beaton, văduva celebrului filantrop. Poate pentru că toți musafirii îmi erau complet necunoscuți – și, de altfel, au petrecut o bună parte a serii spunînd glume cu oameni despre care nu știam nimic –, m-am trezit că vorbesc mai tot timpul cu lady Beaton, pînă într-atît încît la un moment dat m-am temut că o inoportunez. În orice caz, după ce s-a servit supa, a început să-mi relateze un caz trist pe care l-a întîlnit în calitate de trezorier al unei societăți de binefacere ce se ocupă de situația copiilor orfani. Un cuplu se înecase acum doi ani într-un accident de barcă în Cornwall și singurul lor copil, o fată care acum avea zece ani, locuia în prezent cu bunica ei, în Canada. Evident, bătrîna avea o sănătate șubredă, nu ieșea și nici nu primea musafiri decît extrem de rar.

— Săptămîna trecută, pe cînd eram la Toronto, mi-a spus lady Beaton, m-am hotărît să le fac o vizită. Fetita era distrusă. Îi era atît de dor de Anglia! Bătrîna doamnă nu se poate îngriji nici pe ea, ce să mai zic de fată.

— Organizația dumneavoastră n-ar putea s-o ajute?

— Voi face tot ce pot pentru ea. Dar avem atîtea cazuri! Și, la drept vorbind, ea nu este o prioritate. La urma urmelor, are un acoperiș deasupra capului, iar părinții i-au lăsat suficienți bani. Într-o astfel de activitate este important să nu te implici prea mult emoțional. Dar, după ce-am cunoscut-o pe biata fată, nu pot să nu mă implic. Este atît de vioaie, neobișnuit de vioaie, deși se vede clar că e nefericită.

Poate că mi-a mai spus și alte lucruri despre Jennifer în timpul mesei. Îmi amintesc că am ascultat-o politicos și am vorbit foarte puțin. Doar mai târziu, în hol, în timp ce musafirii plecau și Osbourne ne ruga să mai rămânem, am luat-o pe lady Beaton deoparte.

— Sper să nu vi se pară deplasat, am spus eu. E vorba de fata asta despre care îmi vorbeați mai devreme. Jennifer. Aș vrea să fac ceva pentru ea. De fapt, lady Beaton, aș fi gata să o găzduiesc.

Probabil că n-ar trebui s-o condamn pentru faptul că prima ei reacție a fost de recul. Mi-a aruncat o privire suspicioasă sau cel puțin așa mi s-a părut. În cele din urmă a spus:

— E foarte frumos din partea dumneavoastră, domnule Banks. Dacă îmi permiteți, voi ține legătura cu dumneavoastră în această problemă.

— Vorbesc serios, dragă lady Beaton. De curând am intrat în posesia unei moșteniri, așa că voi putea să o susțin material.

— Sint sigură de asta, domnule Banks. Ei bine, vom mai vorbi despre acest subiect.

Zicînd asta, s-a întors spre alți musafiri și și-a luat zgomotos la revedere de la ei.

La mai puțin de o săptămînă după discuție, lady Beaton a luat legătura cu mine. S-ar putea să se fi interesat despre caracterul meu sau pur și simplu avusese timp să cîntărească problema. În orice caz, atitudinea ei se schimbase. La prînzul pe care l-am luat împreună la Café Royal și în timpul următoarelor noastre întîlniri a fost cît se poate de prietenoasă, iar Jennifer a poposit în noua mea casă la doar patru luni după supeul din apartamentul lui Osbourne.

Jennifer a venit însoțită de o bonă canadiană, domnișoara Hunter, care a plecat înapoi după o săptămînă, sărutînd-o vesel pe fata înainte de plecare și reamintindu-i să-i scrie bunicii ei. Jennifer a ales cu grijă unul dintre cele trei dormitoare pe care i le-am oferit, hotărîndu-se asupra celui mai mic, pentru că, a zis ea, polița de lemn va fi tocmai

bună pentru „colecția” ei. Aceasta consta, așa cum am descoperit curînd, din cîteva scoici alese cu grijă, nuci, frunze uscate, pietricele și alte cîteva obiecte de acest fel, pe care le adunase de-a lungul anilor. Și-a aranjat obiectele cu grijă pe poliță și într-o zi m-a invitat să le văd.

— I-am dat fiecăruia un nume, mi-a explicat ea. Îmi dau seama că e o prostie, dar le îndrăgesc enorm. Într-o zi, unchiule Christopher, cînd n-o să mai fiu atît de ocupată, o să-ți povestesc cîte ceva despre fiecare. Te rog să-i spui lui Polly să fie deosebit de atentă cînd face curățenie aici.

Lady Beaton a venit să mă ajute să interviuez cîteva bone, dar de fapt Jennifer, care stătea în camera alăturată și trăgea cu urechea la discuții, a fost cea care a avut ultimul cuvînt. După plecarea fiecărei candidate, ieșea pentru a pronunța un verdict ostracizant. „Absolut oribilă”, s-a pronunțat ea despre una dintre femei. „Acuzația că ultima ei stăpînă a murit de pneumonie este, evident, absurdă. Ea a otrăvit-o.” Despre alta a spus: „Imposibil să o primim. E mult prea nervoasă”.

În timpul interviului, domnișoara Givens mi s-a părut o persoană ștearsă și rece, dar, din nu știu ce motiv, ea a primit pe loc aprobarea lui Jennifer și pot spune că, în cei doi ani și jumătate care au trecut, a justificat pe deplin încrederea ei.

Aproape toți cei cărora le-am prezentat-o pe Jennifer au remarcat siguranța ei de sine, avînd în vedere tragedia prin care trecuse, și, într-adevăr, avea un fel de a fi remarcabil de dezinvolt și o capacitate deosebită de a privi cu seninătate eșecurile care le-ar fi făcut pe alte fete de vîrsta ei să izbucnească în lacrimi. Un exemplu bun în acest sens a fost reacția ei la cufărul care i se pierduse.

Cîteva săptămîni după sosirea ei, a repetat de mai multe ori că-i va sosi un cufăr din Canada, cu vaporul. Îmi amintesc, de exemplu, că mi-a descris în detaliu niște căluseși pe care cineva îi făcuse pentru ea și care se aflau în cufăr. Cu altă ocazie, cînd am felicitat-o pentru un anumit costum pe

care ea și domnișoara Givens îl cumpăraseră de la Selfridge's, s-a uitat la mine grav și a spus: „Și am o bentiță cu care se asortează *perfect*. Este în cufărul care va veni”.

Numai că într-o zi am primit o scrisoare de la compania maritimă, în care aceasta se scuza pentru pierderea cufărului în timpul călătoriei pe mare și ne oferea despăgubiri. Când i-am comunicat lui Jennifer acest lucru, la început s-a uitat pur și simplu lung. Apoi a ris ușor și a spus:

— Ei bine, în acest caz eu și domnișoara Givens va trebui să cheltuim *enorm* la cumpărături.

Când, după două sau trei zile, tot nu a dat nici un semn de mîhnire pentru pierderea suferită, am simțit că e cazul să vorbesc cu ea și într-o dimineață, după micul dejun, văzînd că se plimbă prin grădină, m-am dus să o însoțesc.

Era o dimineață proaspătă și însorită. Grădina mea nu este mare, comparativ cu altele din oraș. E doar un dreptunghi verde dominat de grădinile vecinilor, dar este inteligent amenajată și, mai mult ca orice, are o atmosferă plăcută, de loc ferit. Când am pășit pe gazon, Jennifer se plimba încet, cu un cal de jucărie în mîină, purtîndu-l visătoare pe deasupra gardului verde și a tufelor. Îmi amintesc că eram destul de îngrijorat că jucăria s-ar putea strica din cauza picăturilor de rouă și eram pe punctul de a-i sublinia acest lucru. În cele din urmă însă, cînd am ajuns în fața ei, i-am spus pur și simplu:

— Ai avut un ghinion teribil cu lucrurile acelea. Te-ai dovedit foarte puternică, dar probabil că a fost un șoc groaznic pentru tine.

— Oh, a zis ea, continuînd să-și deplaseze nepăsătoare calul. A *fost* cam neplăcut. Dar pot lua mai multe lucruri cu banii dați drept despăgubire. Domnișoara Givens a spus că marți putem merge la cumpărături.

— Cum vrei voi. Uite, eu cred că ești teribil de curajoasă, dar nu-î cazul să joci teatru, dacă înțelegi ce vreau să spun. Dacă vrei să cobori puțin

garda, așa ar trebui să faci. Nici eu, nici domnișoara Givens nu avem de gând să spunem nimănui.

— Nu-i nimic. Nu sînt supărată. La urma urmelor, nu erau decît niște lucruri. După ce ți-ai pierdut mama și tata, n-are cum să-ți pese prea mult de lucruri, nu-i așa?

Spunînd asta, a rîs scurt.

Acesta este unul dintre momentele în care îmi amintesc că și-a pomenit părinții. Am rîs și eu și, spunînd „Cred că nu”, m-am îndreptat spre casă. Apoi însă m-am întors iar spre ea și am zis:

— Știi, Jenny, nu sînt sigur că-i adevărat. Poți spune asta multora și ei te-ar crede. Dar, vezi, eu știu că nu-i adevărat. Cînd am venit din Shanghai, toate lucrurile care se aflau în cufărul meu erau importante pentru mine. Și continuă să fie.

— Vrei să mi le arăți?

— Să ți le arăt? Știi, pentru tine n-ar însemna mare lucru.

— Dar îmi plac obiectele chinezești. Mi-ar plăcea să le văd.

— Multe dintre ele nu sînt chinezești, i-am zis. Vreau să spun că pentru mine cufărul acela reprezintă ceva cu totul special. Dacă s-ar fi pierdut, m-aș fi supărat.

Ea a dat din umeri și și-a apropiat calul de obraz.

— Am fost supărată. Dar nu mai sînt. În viață trebuie să privești înainte.

— Da. Cine ți-a spus asta, are dreptate... într-un fel. Prea bine, cum vrei tu. Uită acum de cufăr. Dar ține minte... și vocea mi-a pierit, neștiind ce intenționasem să spun.

— Ce?

— Oh, nimic. Ține minte că, dacă vrei să-mi spui ceva sau dacă te frămintă vreun lucru, sînt aici, alături de tine.

— În regulă, a spus ea cu vioiciune.

În timp ce mă întorceam spre casă, m-am uitat în urmă și am văzut că reîncepuse să se plimbe prin grădină, trasînd visătoare cercuri prin aer cu calul ei.

Nu i-am făcut lui Jennifer asemenea promisiuni numai de dragul de a le face. La vremea aceea aveam toate intențiile să mă țin de ele și, în plus, m-am atașat tot mai mult de ea în zilele care au urmat. Și iată-mă acum făcându-mi planuri să o părăsesc, nici eu nu știu bine pentru câtă vreme. Desigur, s-ar putea să exagerez în chestiunea dependenței ei de mine. Mai mult, dacă totul va merge bine, s-ar putea să mă întorc la Londra înainte de următoarea vacanță, iar ea nici nu mi-ar baga de seamă absența. Și totuși sînt obligat să recunosc că s-ar putea să lipsesc mult mai mult, cum a trebuit s-o fac față de domnișoara Givens cînd m-a întrebat pe șleau aseară. Prioritățile mele se trădează tocmai prin caracterul lor indefinit și nu am nici o îndoială că Jennifer nu va întîrzia să tragă propriile ei concluzii. Oricît de curajoasă se va arăta, știu că-mi va considera hotărîrea ca pe o trădare.

Nu e ușor să explic cum s-a ajuns la asta. Ce pot spune este că totul a început acum cîțiva ani – mult înainte de sosirea lui Jennifer –, ca un sentiment nedeslușit care mă cuprindea uneori, sentimentul că unul sau altul dintre cunoscuții mei mă dezaprobau și abia dacă reușeau să ascundă acest lucru. Curios, dar aceste momente surveneau în compania aceluia de la care m-aș fi așteptat să-mi aprecieze realizările. Cînd discutam, să zicem, cu vreun om de stat la un dineu, cu un ofițer de poliție sau chiar cu un client, eram brusc surprins de răceala unei strîngerii de mîină, de o remarcă tăioasă strecurată printre glume, de o reținere politicoasă acolo unde m-aș fi așteptat la efluvii de grațitudine. La început, ori de cîte ori se petreceau asemenea incidente, îmi scormoneam memoria, căutînd să-mi dau seama dacă l-am jignit cumva din neatenție pe omul acela, dar pînă la urmă am fost obligat să trag concluzia că asemenea reacții au de-a face cu o problemă mai generală, legată de modul în care mă văd oamenii.

Pentru că tot ce spun aici este atît de nebulos, nu-i ușor să-mi amintesc momentele care să ilustreze